

SÖLVESBORGS KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen

Per Drysen, 0454-81 61 18
per.drysen@solvesborg.se

RAPPORT

Datum
2015-08-14

Sida
1(13)

Risk- och Sårbarhetsanalys

Sammanfattning

Denna rapport är en sammanställning av det genomförda Risk- och Sårbarhetsanalysarbetet och utgör den rapportering som enligt föreskrift skall ske till Länsstyrelsen senast den 31/10 första året i mandatperioden.

Risk- och sårbarhetsanalysen har visat på ett antal områden där åtgärder behöver genomföras. Det finns även andra mindre risker som analyserats och där insatser sker kontinuerligt i verksamheten. Dessa redovisas inte.

Innehåll

1	Beskrivning av kommunen och dess geografiska område.....	4
2	Beskrivning av arbetsprocess och metod	5
2.1.1	Internt kommunkoncernen	5
2.1.2	Övriga samhällsrisker	5
3	Identifierad samhällsviktig verksam inom kommunens geografiska område	6
4	Identifierade kritiska beroenden kommunen och kommunens geografiska område	7
4.1	Infrastruktur	7
4.2	Verksamhetsnära system	7
4.3	Personal	7
4.4	Information	7
4.5	Kapital, varor, tjänster	7
5	Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område	8
6	Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område.....	9
6.1	Brand.....	9
6.2	Elbortfall	9
6.3	Hot och överfall	9
6.4	Huvudnyckel förloras	9
6.5	IT-bortfall.....	9
6.6	Otillräcklig snö- och halkbekämpning	10
6.7	Personalbortfall	10
6.8	Avsaknad av kyla	10
6.9	Storm och andra väderberoende händelser	10
6.10	Telebortfall	10
6.11	Otjänligt vatten	10
6.12	Bortfall av värme	11
6.13	Farligt gods	11
6.14	Ammoniakanläggningar	11
6.15	Gasol.....	11
6.16	Reningsverk	11
6.17	Bristande livsmedelstillgång.....	11
6.18	Bortfall av drivmedelstillgång	12
6.19	Oljepåslag	12
7	Behov av åtgärder med anledning av Risk- och sårberhetanalysens resultat.....	13

1 Beskrivning av kommunen och dess geografiska område

Sölvesborgs kommun är belägen i västra delen av Blekinge med 17 000 invånare. Här samsas jazz och hårdrock, böckling och bruschetta. Här flirtar havet med ängarna och kullerstenarna med de kritvita sandstränderna.

Näringslivet kännetecknas av småskalighet och få större företag. Kommunen genomkorsas av E22 och järnväg. Turismen är omfattande och utgör ett stort inslag under främst sommaren.

Kommunens geografiska område sträcker sig från kusten över jordbruksområde till Ryssberget och består av huvudorten Sölvesborg samt ett antal mindre orter.

2 Beskrivning av arbetsprocess och metod

2.1.1 Internt kommunkoncernen

Arbetssättet har inneburit att respektive ledningsgrupp har analyserat sin egen verksamhet utifrån de risker som kan bedömas utifrån kända händelser och kunskap om utveckling. Redovisning har skett i tre delar, vilka åtaganden som verksamheten har att fullgöra, vilken riskbild som kan identifieras och hur riskerna hanteras inklusive förslag till förbättrad hantering. Som stöd för arbetet har funnits excel-blankett samt krissamordnaren.

Arbetssättet tar hänsyn till och siktar in sig på den egna verksamhetens genomförande vilket ger grund för beroendeanalyser då en viss verksamhet, exvis elleverans, bedrivs av en annan verksamhet. Därmed kan tydligt ses vilken del av organisationen som ansvarar för viss verksamhet och vilken annan verksamhet som är beroende av att den förstnämnda fungerar. Samtidigt klargörs vilka krav som erhållande verksamhet anser behöver uppfyllas för att garantera säker drift.

Riskerna har inte tagit hänsyn förekomsten av redundans utan konsekvensen beskrivs utifrån att aktuell händelse inträffar. Därmed ges beskrivningen status av "worst case". Detta har valts för att tydliggöra konsekvensen. Det innebär inte att läsning av riskbilden är hela sanningen.

I samband med riskbildens beskrivande har även angivits konsekvenserna för olika målområden. Därvidlag har även tagits hänsyn till konsekvensernas allvarlighet och huruvida dessa konsekvenser är av sådan art att de kan accepteras eller ej. Därmed har en riskacceptans tagits fram för att visa vilka risker som bör ägnas särskild uppmärksamhet.

Riskhanteringen anger hur risken hanteras i dagsläget och vad som kan ytterligare förbättra hanteringen. Därigenom ges en samlad bild av aktuellt läge för att hantera den risk som beskrivits och aktuell förmåga att motstå eller hantera en händelse framgår. Särskild uppmärksamhet har ägnats de risker som anses som icke acceptabla. Övriga risker har på samma sätt beskrivits och hanteringsförslag även för dessa har upprättats.

2.1.2 Övriga samhällsrisker

Tillsammans med Räddningstjänsten Västra Blekinge och Miljöförbundet Västra Blekinge har genomgåts de riskbeskrivningar för övriga samhällsdelar som förbunden hanterar som myndighet eller identifierat på annat sätt. Dessa risker har sedermera hanterats med samma grunder som interna risker så att de största riskerna tas upp inom ramen för åtgärdsförslagen.

3 Identifierad samhällsviktig verksam inom kommunens geografiska område

Kategori (samhällssektor)	Kommunal verksamhet	Extern verksamhet
Energiförsörjning	Sölvesborgs energi och vatten AB	Elnät-distributörer Bensinstationer
Finansiella tjänster		Banker, bankomater Försäkringsbolag
Handel och industri		Få större industrier, småskalig industri, djurhållning för pälstillverkning, handel
Hälso- och sjukvård samt omsorg	Äldreomsorg som särskilda boenden och hemtjänst samt omsorg om funktionshindrade. Hemsjukvård ingår numera.	Vårdcentraler
Information och kommunikation	Informationsavdelningen inom kommunen	Tidningsredaktioner, lokalradiodistribution, Sölvesborg närradio
Kommunalteknisk försörjning	Kommunala vägar och cykelbanor, dagvattenhantering, renhållning, dricksvattenproduktion,	Statliga och enskilda vägar, avfallshantering genom kommunalförbund
Livsmedel		Livsmedelsaffärer, Livsmedelstillverkning både för vidareförädling och färdig vara för konsumtion
Offentlig förvaltning	Kommunal förvaltning inklusive kommunala bolag och kommunalförbund. Några kommunalförbund har sina huvudkontor inom annan kommun.	
Skydd och säkerhet	Kommunal krisberedskap	Räddningstjänst genom kommunalförbund Polisstation Säkerhets- och bevakningsföretag
Socialförsäkring	Omsorgsförvaltning	
Transporter		Hamn, järnväg, E22, kollektivtrafik

4 Identifierade kritiska beroenden kommunen och kommunens geografiska område

4.1 Infrastruktur

Vattenledningssystem, elförsörjning, elektronisk kommunikation, nätanläggningar, strategiskt viktiga transportleder, lokaler mm.

4.2 Verksamhetsnära system

It-, drift- och övervakningssystem mm.

4.3 Personal

Rätt kompetens, tillgänglig och välmående, t ex verksamhetsjourer i identifierad samhällsviktig verksamhet, nyckelpersoner, experter och krisledning m fl.

4.4 Information

Inhämta-, sammanställa- och dela vald information internt/externt. Leverera lägesbild lokalt/regionalt mm.

4.5 Kapital, varor, tjänster

T ex: Tillgång till leveranser, reservdelar, kemikalier, analyser, extern expertis, support och materiel.

5 Identifierade och analyserade risker för kommunen och kommunens geografiska område

Redovisningen begränsas till risker som bedömts medföra planerade insatser från kommunens sida. De risker som inte nämns här men som identifierats hanterats löpande inom respektive verksamhet.

- 1) Brand
- 2) Elbortfall
- 3) Epidemi
- 4) Hot och överfall
- 5) Huvudnyckel förloras
- 6) IT-bortfall
- 7) Otillräcklig snö- och halkbekämpning
- 8) Personalbortfall
- 9) Avsaknad av kyla
- 10) Storm och andra väderberoende händelser
- 11) Telebortfall
- 12) Otjänligt vatten
- 13) Bortfall av värme
- 14) Farligt gods
- 15) Ammoniakanalyser
- 16) Gasol
- 17) Reningsverk
- 18) Bristande livsmedelstillgång
- 19) Bortfall av drivmedelstillgång
- 20) Oljepåslag

6 Beskrivning av identifierade sårbarheter och brister i krisberedskap inom kommunen och dess geografiska område

6.1 Brand

Det finns planer för hantering av brand inom alla verksamheter även om det kan anas vissa brister rörande övningar och utbildningar för personal. Nyare objekt inom särskilda boenden förses med sprinkel för att ytterligare säkerställa en god brandberedskap.

Hanteringens bedöms som övervägande god och i överenskommelse med vad som kan förväntas klaras av.

6.2 Elbortfall

Det som märks är att det inte finns en samlad plan för reservkraftshantering för kommunkoncernen där det anges i vilken omfattning och hur det systematiskt skall hanteras. Det finns även vissa brister rörande omfattning av byggnader som kan ta emot mobil reservkraft.

Reservkraft är ett område som behöver ses över och förbättras, inte enbart genom införskaffande av reservkraft utan även genom systematiserad hantering från kommunens krisledning för operativt hanterande vid en händelse.

Vid effektbrist i nätet uppkommer en särskild situation. Vid partiellt bortfall av elproduktion eller vid för hög konsumtion kan en situation uppstå där levererad effekt inte är tillräcklig för att ge alla el. Målsättningen är att utnyttja Styrel där en prioritering av samhällsviktig verksamhet gjorts för att säkerställa elleverans. Beroende av hur stort effektbortfall det är frågan om kan olika stora delar hamna utan elleverans.

6.3 Hot och överfall

Insatser för att förbättra situationen görs kontinuerligt av chefer inom organisationen men det saknas en samlad bild och synsätt.

6.4 Huvudnyckel förloras

Hanteringens av utlämnande av nycklar är noggrant reglerad. Efterlevnaden av regelverket kan ifrågasättas på vissa håll.

6.5 IT-bortfall

Hanteringens från Sölvesborgs Energi och Vatten AB och IT-enheten bedöms vara vad som kan krävas med nuvarande teknisk standard och kunskap avseende såväl externt nät för allmänheten som internt näthanterande.

Hanteringens via avtal om drift från leverantör bedöms även den vara god.

6.6 Otillräcklig snö- och halkbekämpning

Hantering sker idag genom att snöjour finns tillgänglig och kan avropas vid behov. Tillfälliga uppläggningsplatser i närhet av röjningsområden finns utpekade för senare bortforsling.

6.7 Personalbortfall

Viss planering för ersättare vid stort frånfall finns inom vissa verksamheter, främst omsorgen. En pandemiplan finns från 2009 vilken behöver uppdateras och anpassas till att omfatta fler områden är pandemi.

6.8 Avsaknad av kyla

Denna risk är en ny risk att analysera. Handlingsplaner finns inom omsorgen för att hantera den nuvarande situationen. Planen är framtagen gemensamt inom länet. Det finns vidare anledning att fundera över hur andra områden än omsorgen bör hantera förväntade värmeböljor i framtiden.

6.9 Storm och andra väderberoende händelser

Hantering idag är flexibel och beroende av omfattning av inträffad händelse. Det finns ingen anledning att förändra den nu gällande planeringen i någon större omfattning. Däremot är det av vikt att följa utvecklingen och säkerställa en god kunskap om förväntade effekter. Ett sådant arbete ligger inom ramen för det pågående klimatanpassningsarbetet.

6.10 Telebortfall

Idag hanteras det genom att extra kontroller av larmberoende vårdtagare görs och att genom att andra kontaktvägar såsom mail och internet används. Det finns anledning att göra en större analys av alternativa kommunikationsvägar för att säkerställa ett gott läge vid telebortfall.

Behovet av kommunikation med samverkande parter är tillgodosett genom RAKEL.

6.11 Otjänligt vatten

Hantering vid bortfall av vatten är idag tillgodosedd genom möjligheten att placera ut tankar. Förberedelserna omfattar även förberedda kontakter med stödgivande myndigheter. Gjorda förberedelser avseende leverans av vatten bedöms som bra.

Problemet med vatten är hur man kan ta emot de vattenmängder som krävs för att klara verksamheten. Det är omfattande mängder som behövs för att klara av både vatten som dryck och vatten som grund för hygien och matlagning. Detta gäller även för medborgarna.

6.12 Bortfall av värme

Idag hanteras värmeförsörjning antingen genom fjärrvärme eller genom enskilt system för fastighet.

Fjärrvärmesystemet är säkerställt i sådan omfattning att det kan anses vara så förebrett för kontinuerlig drift som det är möjligt. Problemet med fastigheter som försörjs via fjärrvärme handlar om hur värmen kan cirkulera i fastigheten, där krävs en fungerande cirkulationspump även om visst självtryck finns. Hur stort detta tryck är och hur mycket av en fastighet som kan försörjas är oklart.

Om fastigheten har ett enskilt system krävs reservkraft vid elbortfall för att anläggningen skall fungera.

6.13 Farligt gods

Räddningstjänstförbundet Västra Blekinge gör med jämna mellanrum riskanalyser i enlighet med Lagen om Skydd mot Olyckor (LSO). Det är viktigt att kommunen delges och får delta i arbetet med framtagande av dessa riskanalyser då de dels utgör en grund för RSA och dels kan användas för en god samhällsplanering med elimination av förutsedda risker.

Särskilt bör uppmärksammas de risker som byggnation av området mellan järnvägen och hamnen som skall ske så att tillräckliga skyddsåtgärder vidtas för att undvika omfattande skador vid en händelse.

6.14 Ammoniak­anläggningar

Tillstånd och tillsyn hanteras av RBV och MVB. Det är viktigt att det finns kontaktvägar till lämpliga kommunala aktörer för att följa verksamhetens utveckling och de risker som kan bli en följd därav.

6.15 Gasol

Det finns väl upparbetade kontaktvägar till lämpliga kommunala aktörer för att säkerställa ett gott hanterande av såväl samhällsplanering som krishantering.

6.16 Reningsverk

Reningsverket hanteras enligt de gällande reglerna för reningsverk. Det som uppfattas som problem med verket är dels placeringen och dels bristen på redundans för att hantera en situation där reningsverket blir utslaget.

6.17 Bristande livsmedelstillgång

Idag hanteras inte problemet i någon större omfattning. Leverans av varor sker enligt plan och alternativa lösningar saknas nästan helt. Det finns två delar i problemet, dels kommunens eget livsmedelsbehov för att klara verksamheten och dels medborgarnas behov av livsmedel.

6.18 Bortfall av drivmedelstillgång

Idag finns begränsade lager inom vissa verksamheter. Det är dock inte tillräckligt för att man skall kunna säga att kommunen kan klara sin verksamhet med tillräckligt stor omfattning. Behovet för medborgarna kan inte heller anses tillgodosett genom nuvarande hantering.

6.19 Oljepåslag

Det finns en oljeskyddsplan som är gemensam för kustkommunerna i Blekinge. Denna plan har några år på nacken och behöver uppdateras. Problemet är uppmärksammat även av de övriga kustkommunerna och ett gemensamt arbete planeras för 2016.

Ett särskilt problem rörande oljeskydd har identifierats av Karskrona kommun. Det handlar om tillgång till materiel för hantering av särskilt känsliga områden och strandnära sanering. Det finns anledning att väva in detta som ett uppdrag inför översynen av oljeskyddsplanen.

7 Behov av åtgärder med anledning av Risk- och sårberhetanalysens resultat

Huvuddelen av de åtgärder som identifierats består av utredningar eller uppdatering av redan gällande funktioner i syfte att säkerställa en högre funktionalitet. Utredningarna kan komma att resultera i fysiska åtgärder i samband med budgetbehandlingar av ärendet som är aktuellt. Ett antal mindre åtgärder av lägre kostnad kommer att genomföras löpande precis som varit fallet tidigare år.

De största utredningarna kommer att beröra:

- 1) Generell syn på reservkraft och hantering/installation av desamma. Avsikten är att systematisera hanteringen till relevant nivå.
- 2) Förbättrade brandskyddsåtgärder inom särskilda boenden såsom sprinkelsystem. Avsikten är att säkerställa korrekt nivå på åtgärd relativ riskbild för respektive boendes karaktär och riskbild
- 3) Säkerställande av larmfunktionalitet och redundans för trygghetslarm

De främsta insatserna rörande klimatanpassningsfrågor innebär att krisberedskapsfunktionen kopplas ihop med planeringsarbetet i övrigt för kommunen särskilt med avseende på förändrade väderförhållanden och konsekvenser därav.